

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Materiál s názvem „Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+“ předkládá vládě ke schválení předseda Rady pro výzkum, vývoj a inovace. Materiál obsahuje v části III. Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+ (dále jen „Národní politika“).

Usnesením vlády ze dne 8. února 2019 č. 115 o Zprávě o hodnocení plnění opatření Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016 – 2020 bylo uloženo předsedovi Rady pro výzkum, vývoj a inovace předložit vládě Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací na období po roce 2020 do 30. června 2020. Zabezpečení její přípravy ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, a její předložení vládě Radou pro výzkum, vývoj a inovace a v souladu s mezinárodními smlouvami vyplývá ze zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.

Na tvorbě Národní politiky spolupracovali v období 2019 – 2020 členové ustavené pracovní skupiny k Národní politice, průběžně byla v daném období projednávána rovněž v rámci širší pracovní skupiny se zástupci poskytovatelů, akademické sféry a soukromého sektoru. Poslední jednání širší pracovní skupiny k návrhu Národní politiky proběhlo dne 28. ledna 2020, a Národní politika byla dokončena do podoby materiálu dle závěrů přijatých na uvedeném jednání.

Národní politika představuje zastřešující strategický dokument na národní úrovni pro rozvoj všech složek výzkumu, vývoje a inovací v České republice. Dokument rovněž naplňuje některá kritéria základní podmínky pro možnost čerpání prostředků z fondů Evropské unie v programovém období 2021 – 2027. Ve struktuře Inovační strategie České republiky 2019 – 2030, schválené vládou v únoru 2019, představuje jeden z nástrojů plnění cílů v pilíři Financování a hodnocení výzkumu a vývoje. Vizí Národní politiky je prostřednictvím efektivní podpory a zacílení výzkumu, vývoje a inovací přispět k prosperitě České republiky, jako země, jejíž ekonomika je založena na znalostech a schopnosti inovovat, občané disponují kvalitními životními podmínkami a ČR je uznávaným partnerem ve společenství evropských zemí i celosvětově. Hlavním cílem je naplnění výše uvedené vize, přičemž významně k tomu přispěje zvýšení inovativnosti vyjádřené například souhrnným inovačním indexem Evropské unie. Národní politika by měla přispět k rozvoji a dosažení pokroku v těchto klíčových oblastech: řízení a financování systému výzkumu, vývoje a inovací; motivace lidí k výzkumné kariéře a rozvoj lidských zdrojů; kvalita a mezinárodní excelence ve výzkumu a vývoji; spolupráce výzkumné a aplikační sféry; inovační potenciál České republiky. Reaguje rovněž na rizika a hrozby globální povahy 21. století. Dokument definuje 5 strategických cílů vycházejících z klíčových oblastí a celkem 28 opatření k realizaci cílů. U každého opatření jsou uvedeny termíny realizace, indikátory plnění, gesce a spolu-gesce za jeho realizaci. U opatření je rovněž uvedeno, zda existuje návaznost na opatření z předchozí Národní politiky platné na období do konce roku 2020, či zda se jedná o nové opatření. Z důvodu zajištění stability a kontinuity v plnění cílů a realizaci opatření, a současně z důvodu ponechání dostatečné míry flexibility pro aktualizaci dokumentu podle aktuálního vývoje, není období platnosti Národní politiky shora omezeno. V návrhu usnesení vlády je v bodě II. 2 uložena povinnost předsedovi Rady pro výzkum, vývoj a inovace předložit vládě zprávu o hodnocení plnění opatření Národní politiky včetně posouzení případné nutnosti změny Národní politiky dle aktuálních okolností v termínu do 30. června 2026, a v případě nutnosti takové změny předložit vládě Národní politiku na období po roce 2027.

Případné zvýšené nároky na státní rozpočet v souvislosti s realizací Národní politiky budou řešeny v rámci limitů výdajů podpory výzkumu, vývoje a inovací, které budou stanoveny vládou na příslušná období podle možností státního rozpočtu.

Materiál nemá negativní dopad na podnikatelské prostředí České republiky.

Materiál reaguje na stávající genderové nerovnosti v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a přispívá k jejich odstraňování zejména prostřednictvím navržených opatření 10 a 12. Má tedy potenciálně pozitivní dopad na rovnost žen a mužů v České republice.

Materiál byl rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení dne 14. dubna 2020 s termínem zaslání připomínek do 28. dubna 2020. V mezirezortním připomínkovém řízení se k materiálu vyjádřilo 24 připomínkových míst. Zásadní připomínky uplatnilo 14 připomínkových míst. Všechny připomínky byly vypořádány na společném jednání s připomínkovými místy dne 17. června 2020. Materiál je předkládán bez rozporu.